

Memòria del curs 2007-2008

Universitat de Barcelona

Facultat de Biblioteconomia i Documentació



UNIVERSITAT DE BARCELONA



Sumari

1.	Introducció.....	3
2.	Organització i activitat interna.....	3
2.1	<i>Càrrecs</i>	3
2.2	<i>Junta de Facultat</i>	4
2.3	<i>Consell Assessor</i>	4
3.	Dades acadèmiques	5
3.1	<i>Titulacions homologades</i>	5
3.2	<i>Escola d'hivern</i>	7
4.	Activitats acadèmiques	7
4.1	<i>Trobada del professorat de la Facultat</i>	7
4.2	<i>Aula Jordi Rubió i Balaguer</i>	7
4.3	<i>Acte de clausura del curs acadèmic</i>	8
4.4	<i>Altres activitats</i>	8
5.	Recerca	8
5.1	<i>Ajuts i projectes de recerca</i>	8
5.2	<i>Publicacions de la Facultat</i>	9
6.	Atenció a l'estudiant	9
6.1	<i>Servei d'Ofertes de Feina (SIOF)</i>	9
6.2	<i>Beques de mobilitat</i>	9
6.3	<i>Estades en pràctiques a l'estiu a l'estranger</i>	9
6.4	<i>Altres beques i ajuts</i>	10
6.5	<i>Centres que han rebut alumnat de Pràcticum durant el curs</i>	11
6.6	<i>Convenis de cooperació educativa</i>	13

1. Introducció

La memòria de la Facultat dóna compte de manera sintètica de l'activitat desenvolupada al llarg del curs acadèmic. No obstant, una descripció més detallada de les activitats realitzades es pot trobar al *Full dels dijous* (<http://www.ub.edu/biblio/fulls-dels-dijous/full-dels-dijous.-curs-2007-2008.html>), un butlletí setmanal de distribució interna que recull les principals activitats de caire acadèmicodocent i cultural de la comunitat universitària de la Facultat i del Campus Sants, ressenya les reunions dels òrgans de govern i comissions de la UB i de la Facultat i es fa ressò de les principals notícies en relació al món professional de la biblioteconomia, la documentació i la gestió de la informació.

Així mateix, tota la informació relativa a les titulacions que ofereix el centre estan disponibles a la seva pàgina web (<http://www.ub.edu/biblio>).

2. Organització i activitat interna

2.1 Càrrecs

Equip deganal

Degà: Cristóbal Urbano

Vicedegans: Àngel Borrego, Anna Villarroya

Secretària: Núria Jornet

Caps d'estudis

Biblioteconomia i Documentació: Andreu Sulé

Documentació: Miquel Térmens

Coordinador de màster

Màster de Gestió de Continguts Digitals: Miquel Centelles

Administradora de Centre de Biblioteconomia i Documentació i de Campus de Sants

Montserrat López

Cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència

Àngels Ibáñez

Cap de l'Oficina d'Afers Generals

Miquel Àngel Esteva

2.2 Junta de Facultat

Al llarg del curs 2007-2008 s'han dut a terme set reunions de la Junta de Facultat —el 9 d'octubre, el 21 de novembre, el 12 de febrer, el 25 de març, el 2 de juny, el 26 de juny i el 4 de juliol.

Dos han estat els principals temes de debat a aquestes reunions: el Pla Estratègic de la Facultat que, sota el títol *2010, Facultat oberta i en trànsit*, va ser aprovat el 25 de març; i la constitució de la Comissió Promotora de la titulació de grau d'Informació i Documentació, coordinada per Constança Espelt, i de la Comissió de Titulació de Grau, que al llarg del curs han elaborat el nou pla d'estudis que va ser aprovat a la sessió de 26 de juny.

El Pla Estratègic 2008-2010 és una aposta per formular una resposta participativa i continuada en el temps als grans canvis en l'entorn acadèmic i professional de l'àmbit de la informació i la documentació. En ell es configuren unes condicions objectives de funcionament de qualitat, juntament amb un esperit de grup, a partir de les quals es pugui definir una estratègia a mitjà o llarg termini. Així mateix, el Pla serveix per emmarcar la transformació de les titulacions (grau, màster i doctorat) d'acord amb la política de convergència amb l'EEES. El text complet del Pla pot consultar-se a l'adreça <http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/4481>.

El segon eix vertebrador d'aquest curs, l'elaboració de la proposta de títol de grau d'Informació i Documentació, ha estat una aposta per un grau generalista que estableix les bases per proporcionar un espai de postgrau que aculli l'aprofundiment de la formació dels graduats de les nostres titulacions (el nou grau, la diplomatura de Biblioteconomia i Documentació i la llicenciatura de Documentació), així com de graduats d'altres ensenyaments que vulguin especialitzar-se en l'àmbit de les unitats d'informació (biblioteques, arxius, gestió d'informació i documentació a les organitzacions, centres de documentació especialitzats, empreses editorials i de gestió de continguts, etc.) i obri també la porta al treball de la formació continuada (cursos d'extensió i de postgrau) en associació amb altres actors universitaris i, especialment, professionals.

2.3 Consell Assessor

La missió del Consell Assessor és facilitar la relació entre la Facultat i el seu entorn social i professional, apropant-la a les necessitats de les organitzacions públiques i privades que treballen en l'àmbit de la informació i la documentació i donant a conèixer a aquestes organitzacions les activitats docents i de recerca que s'hi realitzen. La composició actual del Consell és la següent: Ramon Plandiura, com a representant del Consell Social de la UB;

Alícia Conesa, de la Televisió de Catalunya; Arturo Ortega, de la Fundació Barcelona Digital; Lourdes Reyes, de la Direcció General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya; Lluís Anglada, director del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC); Dolors Lamarca, directora de la Biblioteca de Catalunya; Amèlia Poves, directora de l'Arxiu Municipal del Districte de Sarrià-Sant Gervasi; Jordi Serra, responsable de Gestió Documental i Arxiu Central del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa; Eulàlia Espinàs, presidenta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC); Amanda Marín, representant dels antics alumnes; Mònica Baró, representant del Departament de Biblioteconomia i Documentació; Miquel Martínez, director de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE); Cristóbal Urbano, degà de la Facultat; i Núria Jornet, secretària de la Facultat i del Consell.

El Consell Assessor de la Facultat s'ha reunit en dues ocasions al llarg del curs. La sessió del 8 de gener es va dedicar a l'anàlisi de les activitats desenvolupades durant el curs anterior, al debat del Pla Estratègic de la Facultat i al nomenament dels representants del Consell a la Comissió de Titulació del Nou Pla d'Estudis del Grau. El 9 de juny es va celebrar una nova reunió del Consell a la qual es va emetre un informe favorable a la proposta de grau d'Informació i Documentació.

3. Dades acadèmiques

Les dades que s'ofereixen a continuació estan extretes del Portal d'Estadístiques de la Universitat de Barcelona (http://www.ub.edu/dades_academiques/estadistiques/index.php).

3.1 Titulacions homologades

Diplomatura de Biblioteconomia i Documentació

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Alumnes matriculats	513	547	543	579	609
Alumnes de nou accés	131	139	146	155	166

Segons les estadístiques institucionals, que mesuren el nombre d'estudiants que han superat el 100 % dels crèdits de la titulació, l'evolució en el nombre de titulats ha estat la següent:

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Titulats	66	96	75	111	122

Llicenciatura de Documentació

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Alumnes matriculats	242	255	302	277	253
Alumnes nou accés	67	64	104	109	97

Segons les estadístiques institucionals, que mesuren el nombre d'estudiants que han superat el 100 % dels crèdits de la titulació, l'evolució en el nombre de titulats ha estat la següent:

	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004
Titulats	56	48	69	57	59

Màster de Gestió de Continguts Digitals

	2007-08	2006-07
Alumnes matriculats	40	32
Alumnes de nou accés	22	32

Des d'aquest curs està disponible una nova col·lecció dins de la comunitat *Treballs de l'alumnat* del Dipòsit de la UB que acull els treballs finals del Màster de Gestió de Continguts Digitals (<http://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/3001>).

Doctorat

Durant el present curs acadèmic s'han defensat tres tesis doctorals:

- Amparo Frías, *Els estudis d'usuaris en els serveis personalitzats als mitjans de comunicació a Internet*. Directora: Carina Rey.
- Jordi Ardanuy, *Anàlisi bibliomètrica de la producció científica en literatura catalana*. Directores: Lluís Quintana (UAB) i Cristóbal Urbano.
- Jordi Llobet, *Lectura i biblioteques populars: model de col·lecció i lectura a les biblioteques popular de la Mancomunitat de Catalunya: 1918-1922*. Directora: Assumpció Estivill.

Per primera vegada aquest curs acadèmic s'ha atorgat el Premi Extraordinari de Doctorat de la Facultat a tesis llegendes en cursos anteriors. El guardonat ha estat Miquel Térmens per la tesi *La cooperació bibliotecària a l'era digital. Consorcis i adquisicions de revistes en biblioteques universitàries catalanes*, llegida el curs 2006-2007.

3.2 Escola d'hivern

Entre finals de gener i inicis de febrer de 2008, 220 professionals que treballen a les biblioteques públiques de Catalunya van assistir als sis cursos que conformaven l'oferta de la quarta edició de l'Escola d'Hivern, una activitat que compta amb el suport de la Diputació de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya.

La sessió inaugural de l'Escola va comptar amb una conferència sobre *La lectura per aprendre* a càrrec d'Isabel Solé, professora de la UB i autora de diversos informes i estudis sobre el procés d'aprenentatge de la lectura, i una taula rodona, *La lectura com a consum cultural en el segle XXI*, moderada per Lluís Quintana (professor de la Universitat Autònoma de Barcelona) i formada per Conxita Guixà (Llibreria Laie), Ana Zendera (Editorial Sirpus), Oriol Izquierdo (Institució de les Lletres Catalanes) i Walter Llorach (Biblioteca Fort Pienc).

L'edició d'enguany es va organitzar al voltant de cursos sobre la gestió de recursos humans, la selecció de música i cinema, la planificació de la difusió i la promoció, l'atenció i el tracte amb l'usuari, els serveis en línia i la creació de materials per a la difusió.

4. Activitats acadèmiques

4.1 Trobada del professorat de la Facultat

El 12 de setembre de 2007 es va celebrar la Jornada de Professorat, dedicada en aquesta ocasió al procés de convergència europea i a l'entrada en vigor de les *Normes reguladores de l'avaluació i de la qualificació dels aprenentatges*. Dimecres 28 de novembre es va celebrar la segona part de la Jornada amb una sessió sobre les potencialitats de la plataforma Moodle.

4.2 Aula Jordi Rubió i Balaguer

El 24 d'octubre es van inaugurar les activitats de l'Aula Jordi Rubió i Balaguer amb el seminari *Biblioteca pública 2010: el seu paper amb Internet*. D'aquesta forma es concretava un projecte que va néixer amb motiu del 90è aniversari de l'Escola de Bibliotecàries. La presentació va anar a càrrec de Carme Mayol, directora de l'Aula, i hi va intervenir com a conferenciant John Lake, cap de la Secció de Biblioteques Públiques de l'IFLA i cap de la biblioteca pública del Barbican Centre de Londres. Van formar part de la taula de debat posterior Carme Renedo, cap de l'Àrea de Biblioteques de la Direcció General de Cooperació Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació; Jordi Permanyer, cap del Servei de Biblioteques de la Diputació de Barcelona; i Eulàlia Espinàs, presidenta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

El segon seminari de l'Aula va tenir lloc el 28 de febrer sota el lema *Camins de futur per als estudis d'Informació i Documentació a la universitat del 2010*. La conferència central va estar a càrrec de Lucy Tedd, professora del Departament of Information Studies de la Aberystwyth University. Van formar part de la taula de debat: Enric I. Canela, director del Departament de Bioquímica de la UB, president del Cercle pel Coneixement i patró de l'ANECA; José Antonio Moreiro, degà de la Facultat de Humanidades, Comunicación y Documentación de la Universidad Carlos III de Madrid; i Constança Espelt, coordinadora de la Comissió Promotora de la nova titulació de grau d'Informació i Documentació de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació (UB).

El tercer i últim seminari del curs es va celebrar el 29 de maig sota el tema *Impremta i llibreria a la Barcelona digital del 2010*. L'acte va tenir com a participants a Josep Massot, director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat, que va presentar el seminari; Ferran Mascarell, conseller delegat de RBA Audiovisual, que en va fer la conferència central. Ciro Lluca, coordinador del PADICAT (Patrimoni Digital de Catalunya), Biblioteca de Catalunya; Imma Bellafont, presidenta del Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya; Lluís Bonet, professor de la Universitat de Barcelona i coordinador del Màster de Gestió Cultural; i Mònica Baró, professora de la Universitat de Barcelona i promotora de l'Observatori UB del Llibre, la Lectura i les Biblioteques van formar part de la taula de debat posterior.

4.3 Acte de clausura del curs acadèmic

El 27 de maig es va celebrar una nova edició de l'acte acadèmic de final de curs i de comiat de les promocions que acaben els estudis, activitat que coincideix amb la festa institucional de la Facultat. El programa va tenir com a eix central la lliçó magistral a càrrec d'Eulàlia Espinàs, presidenta del COBDC i alumna de la promoció d'exalumnes invitada, la del 1979-1982.

4.4 Altres activitats

La Facultat ha estat present al Standing Committee de l'Education and Training Section de l'IFLA i a l'EUCLID Board.

5. Recerca

5.1 Ajuts i projectes de recerca

Al llarg del curs acadèmic diversos professors han rebut finançament per a la realització d'activitats de recerca:

- Teresa Mañà va obtenir un ajut de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca per realitzar una estada al Ministerio de Educacion de Chile.

- Montserrat Sebastià va obtenir un ajut de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca per organitzar el taller *Sistemes d'Informació Digitals en Ciències Socials i Humanes*.
- Anna Villarroya encapçala l'equip que ha rebut un ajut del Programa de Estudios y Analisis del Ministerio de Educación y Ciencia para el desenvolupament d'un estudi sobre *La situación de la mujer en la universidad española: análisis de de la producción científica por género (1990-2005)*.

A l'aplicació de gestió de la recerca GREC (<https://webgrec.ub.edu>) es poden consultar els resultats de l'activitat de recerca del professorat adscrit a la Facultat.

5.2 Publicacions de la Facultat

Durant el curs acadèmic s'han publicat els números 19 (desembre de 2007) i 20 (juny de 2008) de la revista electrònica *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació* que poden consultar-se a l'adreça <http://www.ub.edu/bid/>.

6. Atenció a l'estudiant

6.1 Servei d'Ofertes de Feina (SIOF)

El Servei d'Informació d'Ofertes de Feina (SIOF) és una llista de distribució de correu electrònic que té l'objectiu de difondre gratuïtament setmanalment entre els diplomats o llicenciats de la Facultat que s'hi inscriguin les ofertes de feina i beques que ens arriben directament al centre, com també les que es localitzen en diverses fonts per tal de potenciar la inserció laboral dels nostres titulats.

6.2 Beques de mobilitat

Un total de 10 estudiants de la Facultat han resultat seleccionats per portar a terme una estada d'estudis a l'estranger el curs que ve en el marc del Programa Erasmus: Jofre Capdevila Farreras, a Aberystwyth; Judit Rodríguez Carmona, a Brussel·les (Université Libre de Bruxelles); Marta Forn Oliva, a Brussel·les (Haute École Paul-Henri Spaak); Laura Horcajo Andaluz, a Grenoble; Mario Gómez Fernández, a Groningen; Gisela Daroca Milan, a Hamburg; Ana Maria Arango Clapera, a Oslo; Amagoia Jalon Goya, a Oslo; Marta Fernández Golbano, a Tessalònica; i Laura Martínez Sánchez, a Tessalònica.

6.3 Estadades en pràctiques a l'estiu a l'estranger

Un total d'11 empreses i institucions han patrocinat el programa de pràctiques d'estiu a l'estranger: Adocat, Biblària, Catalunya Ràdio, Digibis, Dinser, doc6, Ebla Gestió Documental, EPI (El Profesional de la Información), Fundació Banc Sabadell, Libritech i Xertium.

Enguany 36 alumnes han estat seleccionats per realitzar pràctiques en el marc d'aquest programa: Mercè Aguilà (Alexandria), Tània Alaix (Berlín), Bárbara Badell (Frankfurt), Marta Bondia (Aberystwyth), Oriol Bras (Frankfurt), M. Pilar Campos (Zurich), Aida Camps (Ginebra), Ferran Cañada (Frankfurt), Laia Córdoba (Aberystwyth), Judith Cordero (Istanbul), Isabel Coscolla (París), Pau de la Fuente (Frankfurt), Blanca Garcés (Roma), Ana María García (Cardiff), Aina Giones (Washington), Mario Gómez (Ginebra), Oriol Granero (Manila), Ana María Gutiérrez (Moscou), Alba Hernández (Ginebra), Aina Homs (Tolosa), Rut Jimenez (Manchester), Aina Manso (Northampton), Joanna Maranges (Buenos Aires), Marta March (Londres), Laura Martínez (Roma), Meritxell Massaguer (Londres), M.^a Ángeles Molina (Londres), Alba Nogués (Santiago de Xile), Greda Ortiz (Munic), Anna Pons (Nova York), Núria Poy (Buenos Aires), Eli Ramírez (Londres), Ana Isabel Rivera (Frankfurt) i Enric Zapatero (Londres).

6.4 Altres beques i ajuts

Elisabet Sinovas ha obtingut la beca de pràctiques per a la biblioteca de l'Istituto Univeristario Europeo de Florència.

Verónica Blasco, alumna de segon curs de diplomatura, ha obtingut la beca per utilitzar el pis que Rosa Ricart i Ribera va destinar per a ús dels estudiants de la Facultat.

Diversos alumnes van obtenir ajuts de la Facultat per participar al congrés BOBCATSS 2008 que es va celebrar a Zadar (Croàcia) a finals de gener. Candela Ollé, alumna de doctorat, va presentar el pòster *Use and users of electronic journals at Catalan universities*, Patricia Russo, alumna de màster, va presentar, en col·laboració amb els professors Josep Manuel Rodríguez Gairín i Andreu Sulé, la comunicació *A virtual exhibition for testing open source software for libraries*. I Mariàngels Granados i Anna Nicolau, estudiants de la llicenciat ura de Documentació, van presentar la comunicació *Improving subject searching in databases through a combination of descriptors and UDC*.

Josep Vilardaga Cunill ha anat a la Universidad de Granada per cursar part dels seus estudis de diplomatura amb una beca del programa SICUE-beques Sèneca, mentre que la Facultat ha rebut dues estudiants d'altres universitats en el marc d'aquest mateix programa: Laura Ortiz Latorre, de la Universidad de Granada, i Eunice Barquin Garcia, de la Universitat Politècnica de València; ambdues a la llicenciatura.

Daniel Mollà, estudiant de llicenciatura, ha estat seleccionat per passar el primer semestre del curs a la Southern Cross University (Austràlia) en el marc del programa de mobilitat dels

convenis generals de la UB. Dues estudiants més, Bàrbara Badell i Judith Rodríguez, han estat beneficiàries de sengles beques del Ministerio de Educación per anar a estudiar llengües estrangeres durant l'estiu. El seus destins han estat Nova York i París, respectivament.

Des de l'any 2005 el bloc *Mòbils BiD* (<http://mobilsbid.blogspot.com>) ofereix un punt de trobada entre els estudiants de la Facultat i els programes de mobilitat nacional i internacional per tal de difondre'ls i fomentar-los.

6.5 Centres que han rebut alumnat de Pràcticum durant el curs

Arxius
Arxiu Comarcal del Berguedà
Arxiu Comarcal del Garraf
Arxiu Històric de Badalona
Arxiu Nacional de Catalunya
Ateneu Barcelonès
Barcelona Televisió
Catalunya Ràdio
Centre de Documentació Marítima
Departament de Presidència de la Generalitat
Diputació De Barcelona. Arxiu Històric
El Mundo Deportivo
El Periódico de Catalunya
Fundació Josep Irla
Orfeó Català
Televisió de Catalunya
Televisió Espanyola-St. Cugat
Universitat de Barcelona. Arxiu General i Històric

Biblioteques especialitzades
Ajuntament de Barcelona
Associació de Mestres Rosa Sensat
Ateneu Barcelonès
Biblioteca de Catalunya
Biblioteca Esc. Tècnica Prof. Del Clot
Biblioteca Judicial De Barcelona. Comarques
Biblioteca Pública Arús

Centre Excursionista de Catalunya
Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de Catalunya
Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya
Doc 6
Escola Superior de Música de Catalunya
Fundació Esade
Fundació Joan Miró
Hospital Sant Joan De Déu
Informa Catorze, Scp
Institut Català de les Dones
Institut del Teatre
Institut d'Estadística de Catalunya
Mediateca. Casa Àsia
Metges sense Fronteres
Museu d'Art Contemporani de Barcelona
Museu Marítim. Centre de Documentació
Museu Nacional d'Art de Catalunya
Parlament de Catalunya

Biblioteques públiques
Biblioteca Antoni Tort
Biblioteca Can Casacuberta
Biblioteca Francesca Bonnemaison
Biblioteca M. Serra I Moret
Biblioteca Pública d'Igualada
Biblioteca Tecla Sala
Biblioteca Vapor Vell
Centre Georges Pompidou. Bibliothèque
Servei Biblioteques. Diputació de Barcelona

Biblioteques universitàries
UB. Biblioteca del CRAI
Universitat Pompeu Fabra
UPC. Biblioteca Gabriel Ferraté
UPF. Institut Universitari de Lingüística Aplicada

6.6 Convenis de cooperació educativa

Al llarg del curs acadèmic s'han signat un total de 163 convenis de cooperació educativa corresponents a alumnes de diplomatura i llicenciatura que realitzen pràctiques no curriculars en organitzacions diverses.

Diplomatura	Institucions públiques	65
	Empreses privades	26
Llicenciatura	Institucions públiques	43
	Empreses privades	29
